

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗАПОВЕД

13.2.2026 г.

X РД09-656/13.02.2026 г.

Регистрационен №
Министерство на образованието и науката
Signed by: Yanka Stoyanova Radanova

На основание чл. 93, ал. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование, във връзка с чл. 13в от Закона за професионалното образование и обучение и чл. 13, ал. 1 от Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, при спазване на изискванията на чл. 66, ал. 1 и ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, и във връзка с осъществяване на професионално образование и обучение по професията

УТВЪРЖДАВАМ

типов учебен план по професия код 041601 „Търговия и продажби“ от професионалното направление код 0416 „Търговия на едро и дребно“ за професионално образование и обучение с придобиване на трета степен на професионална квалификация с разширено изучаване на чужд език - обучение чрез работа (дуална система на обучение), с прием след завършено основно образование съгласно приложението.

Типовият учебен план влиза в сила от учебната 2026/2027 година.

13.2.2026 г.

X

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ
Министър на образованието и науката
Signed by: Krasimir Georgiev Valchev

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ВХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ	завършено основно образование
СРОК НА ОБУЧЕНИЕ	5 години
ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ	дуална
ОРГАНИЗАЦИОННА ФОРМА	клас
ИЗХОДЯЩО ОБРАЗОВАТЕЛНО РАВНИЩЕ	завършен XII клас
НИВО ПО НАЦИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (НКР)	4
НИВО ПО ЕВРОПЕЙСКАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА (ЕКР)	4
РАМКОВА ПРОГРАМА В	Вариант В 5

ТИПОВ УЧЕБЕН ПЛАН

ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ С ПРИДОБИВАНЕ НА III СТЕПЕН НА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ С РАЗШИРЕНО ИЗУЧАВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК - ОБУЧЕНИЕ ЧРЕЗ РАБОТА (ДУАЛНА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ)

Утвърден със Заповед №

13.2.2026 г.

X РД09-656/13.02.2026 г.

Регистрационен №

Министерство на образованието и науката

Signed by: Yanka Stoyanova Radanova

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ

Код 0416 „ТЪРГОВИЯ НА ЕДРО И ДРЕБНО“

ПРОФЕСИЯ

Код 041601 „ТЪРГОВИЯ И ПРОДАЖБИ“

София

2026 година

I. РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕДМЕТИТЕ И ЧАСОВЕТЕ ПО КЛАСОВЕ И ЕТАПИ НА СРЕДНАТА СТЕПЕН

№	Видове подготовка, учебни предмети/модули	I гимназиален етап					II гимназиален етап					ОБЩО
		Класове				Общо	Класове			Общо	VIII – XII	
		VIII	IX	X			VIII – X	XI	XII			XI – XII
	Учебни седмици	36	36	36	2		36	4	29	2		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Раздел А – задължителни учебни часове												
I. ОБЩООБРАЗОВАТЕЛНА ПОДГОТОВКА												
1.	Български език и литература	144	108	108		360	108		87		195	555
2.	Чужд език – ...	432	216	72		720						720
3.	Чужд език – ...		72	72		144	72		58		130	274
4.	Математика	108	108	72		288	72		58		130	418
5.	Информационни технологии	36	36	18		90						90
6.	История и цивилизации	72	72	126		270						270
7.	География и икономика	36	36	90		162						162
8.	Философия	36	36	72		144						144
9.	Гражданско образование						36		29		65	65
10.	Биология и здравно образование	54	36	72		162						162
11.	Физика и астрономия	54	36	72		162						162
12.	Химия и опазване на околната среда	36	54	72		162						162
13.	Музика	18	18	18		54						54
14.	Изобразително изкуство	18	18	18		54						54
15.	Физическо възпитание и спорт	72	72	72		216						216
II. ОБЩА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА												
1.	Чужд език по професията – ...						72		58		130	130
2.	Здравословни и безопасни условия на труд и опазване на околната среда		18			18						18
3.	Предприемачество	36				36						36
4.	Икономика			36		36						36
Общобразователна подготовка		1116	918	954		2988	288		232		520	3652
Обща професионална подготовка		36	18	36		90	72		58		130	220
Общо за раздел А¹		1152	936	990		3078	360		290		650	3728

¹ Общият брой задължителни учебни часове може да се намали за сметка на учебните часове, предвидени за изучаване на учебните предмети музика и/или изобразително изкуство, като се увеличи общият брой избираеми учебни часове, предвидени за обучение за придобиване на професионална подготовка, при запазване на общия брой учебни часове в раздели А и Б.

№	Учебни предмети/модули за професионална подготовка	I гимназиален етап					II гимназиален етап					ОБЩ О
		Класове				Общо	Класове				Общо	
		VIII	IX	X	2		VIII – X	XI	XII	XI – XII		VIII – XII
Учебни седмици	36	36	36	2	X	36	4	29	2	XII	XII	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Раздел Б – избираеми учебни часове												
III.	ОТРАСЛОВА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА											
3.1.	Теория на професията											
3.1.1.	Правна грамотност и защита на личните данни		18			18						18
3.1.2.	Счетоводна отчетност			18		18						18
3.1.3.	Обща икономическа теория и устойчиво развитие			18		18						18
3.1.4.	Мениджмънт		18			18						18
3.1.5.	Маркетинг			18		18						18
3.1.6.	Финанси			18		18						18
3.2.	Учебна практика											
3.2.1.	Делова комуникация		18			18						18
3.2.2.	Счетоводна отчетност			18		18						18
3.2.3.	Бизнес статистика и визуализация на данни			18		18						18
IV.	СПЕЦИФИЧНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА											
4.1.	Теория на професията											
4.1.1.	Снабдяване и доставки						72				72	72
4.1.2.	Директни продажби						36				36	36
4.1.3.	Реклама и промоции						36				36	36
4.1.4.	Електронна търговия						36				36	36
4.1.5.	Ценообразуване и ценова политика								29		29	29
4.1.6.	Финансов анализ								29		29	29
4.1.7.	Търговска кореспонденция								11		11	11
4.2.	Учебна практика											
4.2.1.	Съхранение и етикетиране на продукти			36		36						36
4.2.2.	Обслужване на клиенти			18		18						18
4.2.3.	Информационни и комуникационни технологии в търговските обекти		18			18						18
4.2.4.	Директни продажби						36				36	36
4.2.5.	Снабдяване и доставки						36				36	36
4.2.6.	Реклама и промоции						36				36	36
4.2.7.	Електронна търговия								18		18	18

№	Учебни предмети/модули за професионална подготовка	I гимназиален етап					II гимназиален етап					ОБЩ О
		Класове				Общо	Класове				Общо	
		VIII	IX	X			VIII – X	XI	XII			
Учебни седмици	36	36	36	2	7	36	4	29	2	12	VIII – XII	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
4.2.8.	Ценообразуване и ценова политика								29		29	29
4.2.9.	Бизнес симулации и фирмени дейности						36				36	36
4.2.10.	Учебно-тренировъчна практика								29		29	29
4.3.	Производствена практика				64	64						64
4.4.	Практическо обучение в реална работна среда						504	140	609	70	1323	1323
V.	РАЗШИРЕНА ПРОФЕСИОНАЛНА ПОДГОТОВКА		180	72		252	72				72	324
VI.	РАЗШИРЕНА ПОДГОТОВКА								29		29	29
Общо за раздел Б			252	234	64	550	900	140	783	70	1893	2443
Общо за раздел А + раздел Б		1152	1188	1224	64	3628	1260	140	1073	70	2543	6171
Раздел В – факултативни учебни часове												
VII.	ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДГОТОВКА	144	144	144		432	144		124		268	700
Общо за раздел А + раздел Б + раздел В		1296	1332	1368	64	4060	1404	140	1197	70	2811	6871

II. ЗАВЪРШВАНЕ И УДОСТОВЕРЯВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

- 2.1. Професионалното образование по този учебен план се придобива след успешно полагане на:
- задължителен държавен зрелостен изпит по учебния предмет български език и литература съгласно Закона за предучилищното и училищното образование, и
  - задължителен държавен изпит за придобиване на професионална квалификация – по теория и практика на професията „Търговия и продажби“.
- 2.2. Завършеното професионално образование се удостоверява с диплома за завършено средно образование и свидетелство за професионална квалификация.
- 2.3. Учениците, успешно завършили XII клас, които не са се явили или не са положили успешно някой от изпитите по т. 3.1., по свое желание получават удостоверение за завършен втори гимназиален етап на средно образование.

- 2.4. Учениците, които завършват X клас, по свое желание може да придобият първа степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 2) след успешно положен държавен изпит по теория и практика по професията „Търговия и продажби“.
- 2.5. Учениците, успешно завършили XI клас, по свое желание, може да придобият втора степен на професионална квалификация (НКР/ЕКР 3) след успешно положен държавен изпит по теория и практика от професията „Търговия и продажби“.
- 2.6. Зрелостник, положил успешно държавния изпит за придобиване на квалификация по професията, получава свидетелство за професионална квалификация. При условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение може да получи и свидетелство за правоспособност.
- 2.7. Придобитата степен на професионална квалификация се удостоверява със свидетелство за професионална квалификация. По свое желание придобилият степен на професионална квалификация може да получи Европейско приложение към свидетелството за професионална квалификация. Формата и съдържанието на документите са определени в Наредба № 8 от 2016 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 66 от 23.08.2016 г.).

III. ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

- 3.1. Учебният план е разработен на основание на Закона за предучилищното и училищното образование, Закона за професионалното образование и обучение, Наредба № 4 от 2015 г. за учебния план, рамкова програма В – вариант В 5, и ДОС за придобиване на квалификация по професията „Търговия и продажби“.
- 3.2. Учебните часове, предвидени за разширена професионална подготовка, се разпределят в училищния учебен план за изучаване на учебни предмети/модули, които развиват и усъвършенстват отделни компетентности от общата, отрасловата и/или специфичната професионална подготовка съобразно интересите на учениците и възможностите на училището в съответствие с ДОС за придобиване на квалификация по професията, като се посочва дали учебният предмет/модул е за теория на професията или за учебна практика.
- 3.3. Учебните часове за разширена професионална подготовка може да се използват и за обучение по учебни предмети/модули с учебно съдържание, необходимо за придобиване на правоспособност.
- 3.4. Производствената практика се провежда по учебна програма и график, утвърдени от директора на училището, в зависимост от конкретните условия и възможностите за организирането ѝ. Учебната програма и графикът се съгласуват с ръководителя на

стопанската организация (предприятие), в която се провежда производствената практика.

- 3.5. Практическото обучение в реална работна среда се провежда по учебни програми, разработени в съответствие с резултатите от ученето, определени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, утвърдени от министъра на образованието и науката.